

Nieuwe redzaamheidsnormen bij de Cito-toetsen

Racen of redzaamheid

Het lezen van de DMT kent naast de nauwkeurigheid, het tempo als invalshoek. De instructie bij de toets is immers o.a. dat het **snel** moet. Op basis van onderzoek onder een grote hoeveelheid kinderen die deze instructie kregen, zijn de normen en vaardigheidsniveaus ontwikkeld.

Dat betekent dat kinderen en leerkrachten denken dat het **snel lezen** de norm is. Dat is onjuist. Niemand hoeft ooit (uitgezonderd en notaris) snel voor te lezen. Dat is dus eigenlijk een onzinnige invalshoek.

Redzaam t.a.v het lezen ben je als ze zonder veel fouten in een rustig tempo voor kunt lezen zodat op basis van die techniek tekstverwerking mogelijk is. We moeten dus af van dat race-lezen.

Wat u t.a.v. de kinderen op het gebied van het verklanken/technisch lezen na moet streven, ligt niet vast in de eindtermbeschrijvingen van F1.

De referentieniveaus 1F en 1S zijn niet geformuleerd voor technisch lezen einde basisschool.

Er is wel vastgelegd wat er op het gebied van het leesbegrip nagestreefd moet worden, maar het technisch lezen zit niet als domein in het referentiekader. Dat mag u dus zelf bepalen.

Volgens het Cito moeten kinderen (bij de instructie van o.a. -snel- medio groep 8 minimaal een B

(minimaal 288 woorden op kaart 1+2+3) behalen of een III (minimaal 270 woorden op kaart 1+2+3).

Er zijn wel doelbeschrijvingen:

Technisch lezen en schrijven

Referentieniveau Lezen: Fictieteksten - Taakuitvoering (techniek en woordenschat)

➤ **1F (minimumniveau eind groep 8)**
Kan teksten zodanig vloeiend lezen, dat woordherkenning tekstbegrip niet in de weg staat.

➤ **1S/2F (streefniveau eind groep 8)**
+ Kan teksten vloeiend lezen.

Daar kunnen we ons voor een deel in vinden.

Dit is geen door de overheid verplicht doel, maar deze omschrijving kan u helpen om uw visie te bepalen. Gaat het om het race-lezen of om de redzaamheid?

Wat ons niet aanstaat als **einddoel** is dat het **hier** om het vloeiend lezen gaat. Dus het hardop lezen. Het gaat uiteindelijk toch om het stil, tekstverwerkend lezen!?

Het gaat hier immers helemaal niet om race-lezen, maar om vloeiend lezen en het mag het tekstbegrip niet in de weg staan.

Gaat het om het race-lezen of om de redzaamheid?

De uitgangspunten voor de redzaamheidsnormen

Bij het ontwikkelen van de redzaamheidsnormen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Het gaat bij de leesvaardigheid niet om hoe snel je leest, maar of je voldoende vlot leest om bij de tekstverwerking niet belemmerd te worden door een gebrekkige leestechiek. Het gaat hier dan nog wel over het hardop lezen omdat we daarmee makkelijk de leesontwikkeling kunnen volgen, maar we beseffen dat het uiteindelijk gaat om het stil, tekstverwerkend lezen.

2. We kiezen als eindstation groep 7 omdat je in groep 8 een bepaald niveau voor toegepast lezen moet hebben en omdat je dan nog eventueel een

- jaar speciale leesbegeleiding kunt bieden.
- De eindtermen voor groep 7 zijn gebaseerd op een door een forum van onderwijzensen vastgestelde norm voor het technisch lezen. Zij lezen de 3 DMT-kaarten rustig, niet gejaagd, maar wel vlot en keken toen wat de score was. Men kwam toen op een eindniveau van 210 woorden voor kaart 1+2+3.
 - Omdat het bekend is dat de ontwikkeling naar het einddoel niet lineair is, maar verschillende soorten versnellingen kent, is dat ook in de normen verwerkt.

- Bij de redzaamheidsnormen gaat het niet alleen om de totaalscore, maar moet ook in de gaten gehouden worden of de kinderen binnen de drie typen woorden wel een voldoende beheersing ontwikkelen.
- Bij de redzaamheidsnormen is het tempo niet het belangrijkste, maar de leesnauwkeurigheid. Het motto is eigenlijk: eerst goed, dan pas vlot.
- Voor het beoordelen van de leesprestaties is er een grafiek (zie onder) en een tabel.
- De normen verschijnen op 31 januari 2018.

De brochure

De informatie en hulpmiddelen m.b.t. redzaamheidsnormen staan in de brochure: *Alles wat u moet weten om verantwoord met de nieuwe DMT- en AVI-toets te kunnen werken.*

Die brochure is uitgegeven bij Pravoo en te bestellen vis de webwinkel op www.pravoo.com

U ontvangt dan de genoemde brochure met daarin 41 problemen/discussiepunten ten aanzien van de nieuwe DMT en AVI-toetsen en de mogelijkheden een afnameprotocol te maken.

Deze indruk kan afwijken van wat op 31 januari als definitieve versie verschijnt.

Vervolg bijlage 1.2

Pravoo Pravo-redzaamheidsgrafiek van...Sofie van Lomp / 18...:2009

47

	Beneden redzaam	redzaam	Boven redzaam op dat mom
RM3	0-34	35-54	55
RE3	0-3	55-104	105
RM4	0-105	106-154	155
RE4	0-105	155-176	177-450
RM5	0-156	157-176	177-450
RE5	0-176	177-183	184-450
RM6	0-176	184-202	203-450
RE6	0-176	203-210	211-450

4. U kunt de tabel een beetje in lijnen lezen, dus niet op een kruispunt van lijnen. Bij TM3 scoort het kind 27 woorden. Dat is halverwege de lijn tussen 20 en 35. Bij TE3 scoort het kind precies 55 woorden. Bij TM4 is het 110 woorden en bij TE4 is het 110 woorden.

5. Als het kind meer dan 210 woorden leest, scoort u in een vakje bovenaan de stippellijn het aantal woorden.

6. Als je onder de redzaamheidslijn zit dan ben je ook wel echt zwak en is het aan te raden speciale leesbegeleiding te bieden, want je moet eind groep 7 wel een redzaam niveau beheersen.

Het R-niveau aflezen
U kunt ook vanuit de tabellen het niveau aflezen.

Bijvoorbeeld:
Als het kind op kaart 1+2+3, 56 woorden goed leest dan is dat voor TE3 een redzaam niveau.
Als het kind op TE6 160 woorden leest dan is dat voor dat moment boven de redzaamheid.

Toelichting bij de grafiek

- Helemaal bovenaan noteert u de naam van het kind en eventueel de geboortedatum.
- U neemt kaart 1, 2 en 3 af en u telt het aantal juist gelezen woorden op en noteert een stip.
- Onderaan staan de schooltijdaanduidingen of de didactische leeftijd T(tijd) M4